

IFLA nagrada za zelene knjižnice

Kriteriji za ocenjevanje

IFLA nagrada za zelene knjižnice je razdeljena v dve kategoriji: za najboljšo *Zelena knjižnica* in za najboljši *Projekt zelene knjižnice*. Vse prijave morajo vsebovati naslednje informacije (ki niso predmet ocenjevanja):

- Ime knjižnice, država ter klasifikacija
- Letni proračun knjižnice
- Sredstva, ki so namenjena za projekt
- Povzetek ter polno besedilo prijave
- Dovoljenje za objavo
- Predstavitev na dveh diapozitivih/slikah (če je prijava sprejeta v ožji izbor)
- Fotografija za medijsko objavo z navedenimi avtorskimi pravicami

Nagrada je podeljena v dveh kategorijah:

Prva kategorija: Najboljša zelena knjižnica

Zelena knjižnica je knjižnica, ki karseda celovito ustreza vsem zahtevam za zelene in trajnostne knjižnice. Za uspeh v tej kategoriji mora okoljevarstveno in trajnostno delo vključevati celo knjižnico. Knjižnica mora delati na zmanjševanju svojega ogljičnega odtisa in ponujati zelene knjižnične vire ter storitve. Delo mora biti v večji meri zaključeno ali pa je bilo zaključeno v zadnjih 12 mesecih, na razpolago pa morajo biti opazni in merljivi rezultati. Velikost ali proračun knjižnice ni odločilen – poudarek je na prodornosti okoljevarstvenega dela ter družbeni angažiranosti (na primer: nova zgradba knjižnice ter nove, inovativne knjižnične storitve).

Druga kategorija: Najboljši projekt zelene knjižnice

Projekt zelene knjižnice je okoljski in trajnostni knjižnični projekt z omejenim obsegom, sredstvi ter časovnim okvirom. Projekt je lahko namenjen enemu ali več področjem knjižničnega delovanja, vendar mora kazati učinkovitost pri približevanju okoljskim in trajnostnim ciljem, vsaj na lokalnem nivoju. Za uspeh v tej kategoriji mora biti projekt zaključen v zadnjih 12 mesecih, ali še vedno poteka, in mora razpolagati z opaznimi in merljivimi rezultati. Proračun projekta ni odločilnega pomena – poudarek je na opravljenem okoljevarstvenem delu opravljenem v sklopu projekta (na primer: okoljevarstveno izobraževanje za otroke ali študentski projekt za delo brez odpadkov v univerzitetni knjižnici).

Posebno priznanje bo podeljeno projektu, ki je bil izpeljan z minimalnimi sredstvi, vendar je dosegel velik učinek.

Splošni kriteriji

1. **Kvaliteta predloga/prijave:** Kako jasna in izpopolnjena je prijava? Kako razvita je? Ali vključuje pripovedne elemente?
2. **Obseg in trajnostnost:** V kolikšni meri prijava upošteva okoljske, ekonomske in družbene učinke trajnostnosti?
3. **Učinek opravljenega okoljskega dela:** Kakšna je vrednost in učinek opravljenega dela (na lokalnem, državnem ali svetovnem nivoju)? Kakšna je splošna kvaliteta dela? So dosežki dolgoročni?
4. **Inovativnost:** Ali prijava vključuje nekaj novega ali kreativnega na lokalnem, državnem ali svetovnem nivoju?
5. **Komunikacija, družbena angažiranost in trženje:** Kako dobro se okoljsko delo sporoča širši publiki med trajanjem ter po zaključku projekta? Je skupnost ali ciljna skupina imela priložnost, da se vključi v okoljsko delo?

Prijava za najboljšo zeleno knjižnico mora izpolnjevati vse (ali večino) spodnjih kriterijev. Prijava za najboljši projekt zelene knjižnice mora izpolnjevati kriterije z vsaj enega od spodnjih področji.

Fizična trajnostnost

6. **Ogljični odtis:** Stavbe knjižnic so glavni vir izpustov – so bili ti izpusti zmanjšani: energetska učinkovitost, upravljanje z odpadki, nakupi, logistika, ogrevanje ter hlajenje, lokacija (vključno z dostopnostjo peš, s kolesom ali javnim prevozom).
7. **Zeleni pisarniški principi:** Ali so v uporabi zeleni pisarniški principi?

Ekonomska trajnostnost

8. **Zmanjšana potrošnja:** Je potrošnja omejena? Na kakšen način?
9. **Nova ekonomija:** Je knjižnica izkazala napredek pri sprejemanju krožne in delitvene ekonomije in ali je ta postala dostopna skupnosti? Ali knjižnica promovira sprejemanje delitvene in krožne ekonomije s tem ko ponuja skupne prostore ter naprave?

Kvalitativna in družbena trajnostnost

10. **Pozitiven ogljični odtis:** Do kakšne mere uporabniki povečajo svoj pozitivni ogljični odtis z uporabo knjižničnih zbirk, storitev, skupnih prostorov ali naprav? Ali knjižnica uporabnikom olajšuje zmanjševanje njihove potrošnje? Ali se uporabniki zavedajo kako knjižnica to omogoča?
11. **Zelene knjižnične storitve:** Ali knjižnica omogoča preprost dostop do zanesljivih in najnovejših okoljskih informacij? Ali knjižnica omogoča okoljsko izobraževanje ali vodi projekte pridobivanja okoljskih informacij?
12. **Družbena trajnostnost:** Ali so razvidne prakse dobrega izobraževanja, pismenosti, povezanosti s skupnostjo, medkulturnega ter družbenega vključevanja ter splošne participacije? Ali knjižnica aktivno dela z uporabniki za zmanjševanje neenakosti?

Upravljanje z okoljem

13. **Upravljanje z okoljem:** Ali si je knjižnica zadala premišljene okoljske cilje in ali deluje da bi zmanjšala svoj negativni učinek na okolje? So okoljska usmeritev, predanost ter rezultati okoljskega dela knjižnice komunicirani širši javnosti?
14. **Predanost splošnim okoljskim ciljem in programom:** Je knjižnica predana okoljskim certifikatom, programom ali sporazumom? Ali delo knjižnice izpolnjuje cilje ZN za trajnostni razvoj – katere in na kakšen način?